

Z P R A V O D A J

www.bozpinfo.cz

číslo 2/2003

Vydává
Národní informační,
vzdělávací
a osvětové středisko
bezpečnosti práce
při Výzkumném ústavu
bezpečnosti práce

Slovo na aktuální téma

Evropský
týden 2003
a program
Správná praxe

Podle nedávného evropského průzkumu 22 % evropských pracovníků tvrdí, že byli vystaveni toxickým výparům po čtvrtinu nebo po více než čtvrtinu svého pracovního času. Takovéto vystavení se toxickým výparům může poškodit pracovníkovo zdraví, a to od poškození zraku a podráždění kůže až po chronické plicní onemocnění a rakovinu. Již 4. rokem probíhá z iniciativy Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci tzv. Evropský týden BOZP. Každý rok má Evropský týden BOZP specifické zaměření a stanovenou tématiku, v roce 2003 je to snížení zdravotních rizik při používání nebezpečných látek. Součástí rozsáhlé informační kampaně, která probíhá v celostátním měřítku také v České republice, a která byla pod názvem Evropský týden 2003 zahájena 27. května, budou především specializované semináře. Současně se kampaň stane inspirací pro regionální přípravu osvětových opatření u jednotlivých podniků. Jednou z aktivit, která podporuje v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví záměry Evropského týdne BOZP, je udělování ceny za správnou praxi (program Správná praxe), která je udělována nejlepším příkladům zkušeností podniků a jiných subjektů při prevenci rizik a snižování jejich následků na jednotlivých pracovištích. Veškeré aktivity letošního Evropského týdne BOZP vyvrcholí v průběhu měsíce října. Slavnostní zakončení národních aktivit proběhne během průmyslového veletrhu PROTECT 2003 v Ostravě, kde budou oceněny právě ty firmy a společnosti, které významně a novátorsky přispěly k prevenci při zacházení s nebezpečnými látkami.

Přípravou a koordinací aktivit v rámci Evropského týdne 2003 byl MPSV ČR pověřen Výzkumný ústav bezpečnosti práce. Informace o všech připravovaných akcích Evropského týdne 2003 i o samotné kampani jsou průběžně soustředovány na webové stránce Národního Focal Point centra pro informace z BOZP v České republice <http://osha.mpsv.cz/ew2003/>.

Iniciativa Evropský týden BOZP a letošní Evropský týden 2003 představuje největší událost v Evropě zaměřenou na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti. Česká republika je při tom.

Ing. Antonín Cuc,
odbor 54 MPSV

Národní politika BOZP

Národní politika BOZP vyjadřuje vůli nejvyšších zákonodárných nebo výkonných orgánů státu zajistit podmínky pro zachování maximální pracovní kapacity pracovní síly v rámci udržitelného rozvoje tak, aby byla zajištěna v daném vnitřním i vnějším prostředí co nejvyšší celková výkonnost ekonomiky a přitom bylo naplněno ústavní právo občanů na uspokojivé pracovní podmínky. Nutnost připravit Národní politiku BOZP vyplynula jednak z kulturně ekonomických aspektů a v neposlední řadě jako povinnost daná ratifikovanými mezinárodními úmluvami.

Každý členský stát v rámci MOP má s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a zvyklostem a po projednání s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků stanovit, provádět a pravidelně přezkoušovat celkovou vnitrostátní politiku týkající se bezpečnosti a zdraví pracovníků a pracovního prostředí (čl. 4 odst. 1 Úmluvy MOP č. 155, v ČR ratifikované a vyhlášené jako vyhl. č. 20/1989 Sb.).

Národní politika tedy má být přijata, nikoli pouze vzata na vědomí, realizována, např. formou plnění prováděcích plánů a opatření a pravidelně ověřována její účinnost.

Česká republika měla zpracovanou politiku týkající se bezpečnosti a zdraví pracovníků a pracovního prostředí, která byla vzata na vědomí vládou, na léta 1999 až 2002. Od doby projednání tohoto návrhu „Národní politiky BOZP“ vládou ČR došlo k výraznému prohloubení vnějších ekonomických změn, které mají rozhodující dopad na ekonomiku ČR. Naplnění požadavků mezinárodních úmluv, ale i rychle se rozvíjející ekonomické prostředí, přinášející výrazné změny v požadavcích na trhu práce, vyžadovaly vytvořit novou „Národní politiku BOZP“, která by na tyto změny reagovala. V neposlední řadě tvorbu nové „Národní politiky BOZP“ podpořilo i přijetí mezinárodních dokumentů: „Za dobrou praxi v řízení zdraví, prostředí a bezpečnosti při práci v průmyslových a jiných podnicích“, „OSH-2001“, „Guide to Health, Environment and Safety systems“, „New Community strategy on health and safety at work 2002 – 2006 (Nová strategie Evropských společenství BOZP na léta 2002 až 2006)“ a z nich plynoucí potřeba sjednotit český přístup k problematice BOZP s přístupy obvyklými ve vyspělých státech tak, aby byly zejména vytvořeny podmínky pro naplňování základních Evropskou unií vyhlášených svobod i na úseku BOZP.

Uvedené požadavky jednoznačně určily priority dané pro tvorbu národní politiky BOZP:

- prevence, tvorba a podpora preventivních opatření,
- zajištění stability práva v oblasti BOZP,
- podpora úlohy zaměstnanců/zástupců v řešení otázek BOZP,

- podpora vzdělávání a znalostí souvisejících s BOZP včetně osvěty a propagace,
- podpora tvorby bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí,
- podpora chování směřujícího k zajištění stanovených cílů,
- omezování počtu úrazů a nemocí souvisejících s prací,
- podpora rychlého návratu postižených do pracovního procesu

Národní politika BOZP byla připravena týmem odborníků složeným na tripartitním základu. Po dosažení shody byla předložena vládě ČR, která ji přijala a schválila svým usnesením č. 475 ze dne 19. května 2003.

Hlavním cílem NP BOZP v ČR je vytvoření funkčního komplexního systému pro řešení celé problematiky BOZP a pohody při práci, zahrnujícího i nový model inspekce práce. Úkoly jsou rozčleněny do oblastí:

- **právní** s cílem zjednodušení a zajištění právní stability, zvýšení úrovně právního vědomí v oblasti BOZP
- vytvoření **ekonomických nástrojů**
- **propagace, osvěta a poradenství, vč. výuky a výchovy**
- **prosazování a vynucování dodržování stanovených pravidel**
- **zahraniční a mezinárodní spolupráce**

Ve svém usnesení vláda uložila předložit návrh na zřízení Rady BOZP a zpracovat a předložit **návrh Národního akčního programu BOZP**.

Na tvorbě a realizaci těchto dokumentů se musí účastnit nejen všechny odpovědné státní orgány, ale i zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů, profesní svazy a všichni účastníci trhu práce.

Národní politiku musí následovat dílčí politiky a realizační plány podle jednotlivých zaměření. Plnění úkolů musí být kontrolovatelné co do termínů i úrovně naplnění.

Přijetí Národní politiky BOZP, která zahrnuje celou problematiku BOZP bez ohledu na kompetence jednotlivých ministerstev a ostatních orgánů a institucí, je jedním ze základních kroků k vytvoření konkurenceschopného a porovnatelného prostředí na trhu práce jak v rámci EU, tak i v mimoevropském měřítku

Ing. Jaromír Elbel,
předseda ČÚBP

► VÝZVA ◀

pro stavební inženýry, techniky, stavitele, autorizované osoby i další odborníky ve stavebnictví a v oboru bezpečnosti práce

Přípravný výbor České společnosti stavebních koordinátorů Českého svazu stavebních inženýrů

vyzývá všechny zájemce – stavební inženýry, techniky, stavitele, autorizované osoby i další odborníky ve stavebnictví a v oboru bezpečnosti práce - ke spoluúčasti na ustavení České společnosti stavebních koordinátorů Českého svazu stavebních inženýrů. Tato odborná společnost ČSSI s právní subjektivitou si stanovuje za cíl zabezpečit profesní vzdělávání a koordinaci aktivit, stanovených připravovaným zákonem o koordinátorech bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích z hlediska odborného, tj. z hlediska profesionální úrovně koordinátorů ve znalostech a zkušenostech z průběhu a koordinace stavebního procesu v oblasti bezpečnosti, projektové, dozorové a realizační. Společnost považuje za nezbytné vytvořit podmínky pro sdružování způsobilých koordinátorů na základě odborných zájmů a garantovat výkon funkce koordinátora tak, aby se všichni účastníci investičního procesu, jichž se výkon funkce koordinátora nutně dotkne, počínaje investorem, projektantem, dozorovými orgány a konče zhotovitelem stavby vč. jeho pracovníků na stavbách setkávali a kooperovali s kvalifikovanými a způsobilými osobami. Společnost má zájem a může ve svých řadách sdružovat vysokoškolsky i středoškolsky vzdělané stavební odborníky a očekáváme, že se do jejich řad přihlásí řada odborníků z bezpečnosti práce a odborných orgánů, které jsme kontaktovali a v jejichž zájmu je se sdružit a prosazovat kvalitní výkon profese koordinátora.

Funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích je v souladu se směrnicí rady č. 92/57/EHS postupně implementována do právního řádu všech zemí, které se připravují na vstup do EU, tedy i právního systému ČR. Připravujeme-li tedy i české stavebnictví k tomuto vstupu, je třeba specifikovat a vzdělávacím systémem ošetřit konkrétní činnosti, způsobilost a pravomoci koordinátorů pro výkon profese na všech úrovních, kde bude do stavebního procesu vstupovat. Zákonem stanovené koordináční a bezpečnostní povinnosti bude nutné zavést do běžné stavební praxe tak, aby zejména preventivní činnost koordinátorů měla nezanedbatelný efekt a konkrétní technická, organizační a legislativní opatření přinesla českému stavebnictví v bezpečnosti práce evropskou úroveň.

Česká společnost stavebních koordinátorů jako nezávislá, tvůrčí stavovská organizace chce již dnes připravit obsahově i věcně nabídku specializovaných seminářů k ověřování způsobilosti koordinátorů, systémově rozpracovat legislativní materiály, příručky, rukověti a návody a poskytnout příslušný servis vzdělání a praktických zkušeností a znalostí k širokému využití.

Prosíme proto všechny zájemce, kteří se chtějí na činnosti společnosti podílet a spolupůsobit při zodpovědném výkonu profese způsobilého koordinátora, aby na adresu České společnosti stavebních koordinátorů ČSSI, Sokolská 15, 120 00 Praha 2, nebo na e-mail: sklenar@cssi-cr.cz, případně telefonicky na č. 227 090 411 poskytlí svoje následující údaje: jméno, příjmení, titul, korespondenční adresa, e-mail, telefon.

Na základě poskytnutých údajů nebo po osobní domluvě budou zájemci přípravným výborem společnosti pozváni na ustavující schůzi ČSSK ČSSI a budou jim poskytnuty veškeré nutné vstupní údaje pro činnost společnosti a výkon funkce koordinátora.

za přípravný výbor
Dr. Ing. Vladimír Sklenář, CSc.,
ředitel kanceláře ČSSI

Koordinátor bezpečnosti práce na staveništích jako výkon odborné činnosti dle zvyklostí EU

Funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích v souladu se směrnicí Rady č. 92/57/EHS je postupně implementována do právního řádu všech zemí, které se připravují na vstup do EU, v ČR již návrh zákona o koordinátorech projednávala vláda i Poslanecká sněmovna. Připravuje-li se tedy i české stavebnictví k tomuto vstupu, je třeba specifikovat konkrétní činnost koordinátorů při vědomí, že všichni účastníci stavebního procesu se s nimi budou v praxi setkávat. EU uzákonila určité koordináční a bezpečnostní otázky do běžné stavební praxe tak, aby zejména preventivní činnost koordinátorů měla nezanedbatelný efekt, zejména vzhledem k úrazovosti a mimořádným situacím na stavbách.

Stavební koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích bude odpovědnou a kvalifikovanou osobou, kterou zřizuje (jmenuje) nebo si najímá stavebník (investor) k zabezpečení koordináčních funkcí BOZ v procesu přípravy a realizace stavby dle příslušného zákona. Další jeho povinností bude ve vymezených případech zpracovat „Plán BOZ“, který specifikuje, kdy a jakým způsobem budou časová, koordináční, organizační, kontrolní i osobní opatření uváděna do praxe a jakým způsobem se na jejich realizaci bude koordinátor podílet.

Na otázku úlohy profesních svazů a komor při koncepční přípravě realizace zákonných opatření odpověděl Český svaz stavebních inženýrů konkrétní nabídkou podrobné osnovy nutného doplňkového vzdělávání koordinátorů vč. textů a návrhem zpracování příručky (rukověti) pro koordinátory jako metodického, organizačního, strukturálního a grafického podkladu evropského standardu, byl vybrán a pořízen dostatek písemných vzdělávacích a instruktážních náležitostí a překladů a v souladu s českou stavební legislativou byly specifikovány nutné odborné profesní znalosti koordinátora ve všech výkonových fázích výstavby, jichž se ze zákona účastní. Byla rovněž nově ustavena odborná společnost – Česká společnost stavebních koordinátorů ČSSI jako právnická osoba se sídlem v ČR, která disponuje patřičnými vazbami k dlouhodobému zvládnutí rozsáhlejší odborné vzdělávací aktivity v ČR jako celku i v jednotlivých regionech. Chtěli bychom s podporou Rady výstavby – SIA kvalifikovaně a komplexně zabezpečovat odborné vzdělávání stavebních koordinátorů.

Nezkrácenou verzi článku nabízí
www.bozpinfo.cz v rubrice Články-
Bezpečnost ve stavebnictví

Dr. Ing. Vladimír Sklenář, CSc.,
ředitel kanceláře ČSSI

**Nové telefonní
číslo VÚBP
221 015 811**

Kalendář akcí VÚBP

- 12.9.-26.11. 2003 Základní kurz pro odborně způsobilé osoby v prevenci rizik (bezpečnostní techniky). Kurz je akreditován MŠMT ČR.
- 30. 9. 2003 Zjišťování příčin a okolností pracovních úrazů a jiných nehodových událostí.
- 7. 10. 2003 Návod pro používání bezpečnostních norem pro strojní zařízení v návaznosti na nařízení vlády č. 170/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 378/2001 Sb.
- 30. 10. 2003 Provozování elektrických zařízení.

Místo konání: VÚBP, Jeruzalémská 9, Praha 1

Čas konání: 9.00 – 13.00 hod.

Bližší informace získáte na www.bozpinfo.cz v rubrice Kalendář akcí nebo na el. adrese krizkovaj@vubp-praha.cz.

Kontaktní osoba: Jana Křížková, VÚBP NIVOS-BP, Jeruzalémská 9, 116 52 Praha 1, tel.: 221 015 891, fax: 224 210 494.

Přehled o dozorčí činnosti za rok 2002

Základní úlohou státního odborného dozoru nad bezpečností práce v roce 2002 bylo stejně jako v uplynulých letech provádět preventivní dohled nad dodržováním práva a jeho vymáhání v případech, kdy zaměstnavatelé nebo jejich zaměstnanci nedodržují stanovené povinnosti vyplývající z předpisů k zajištění bezpečné práce. Další důležitou úlohou bylo poskytování bezplatného poradenství.

Přehled o dozorčí činnosti v systému ČÚBP ukazuje stav a vývoj výkonů z činnosti orgánů státního odborného dozoru nad bezpečností práce a pracovními podmínkami a předkládá každoročně stručný rozbor uvedených činností IBP z hlediska kvantitativního. Udává počty provedených výkonů, zjištěných závad, vydaných zákazů a uložených pokut.

V roce 2002 došlo k výraznému nárůstu počtu prověrek a šetření o 41 % oproti roku 2001, což představuje 16 081 provedených prověrek. Vzhledem k dané legislativě a rozsahu povinností z pohledu účinnosti i úspěšnosti se dosažený počet prověrek jeví jako optimální. Prověrky vycházející z úkolů ČÚBP představovaly 60 % z celkového počtu provedených prověrek.

Počet provedených šetření závažných úrazů, provozních nehod a poruch technických zařízení se zvýšil oproti roku 2001 o 42 % na 491 případů. IBP bylo v roce 2002 vypracováno 2784 návrhů technických a jiných opatření, což je o více jak 30 % víc než v roce 2001. Mírný pokles o necelých 2 % zaznamenal počet vyjádření k projektovým dokumentacím staveb na 4717 případů a 3518 případů uplatněných požadavků předpisů při povolování a kolaudací staveb se snížil o 6,3 %, obdobně se snížil o 4,4 % počet uplatněných poradenství na 5239 případů. Uvedené počty provedených výkonů do určité míry ovlivňují celkovou účinnost systému především v oblastech prevence BOZP, pracovních podmínek a pracovního prostředí.

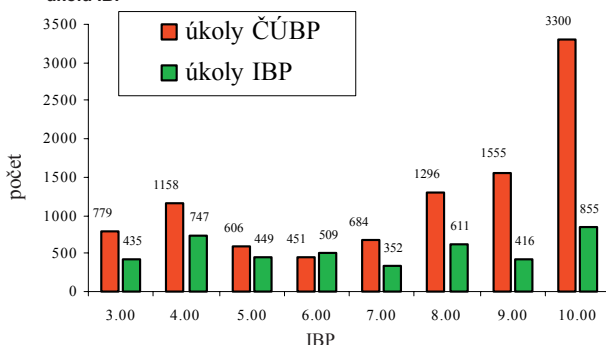
Při prověrkách bylo u kontrolovaných subjektů zjištěno 144 445 závad s násobností, což je o 3,2 % vyšší než v roce 2001. Přibližně na polovinu zjištěných závad bylo vydáno rozhodnutí k jejich odstranění. Necelá polovina závad byla zjištěna při plnění celorepublikových úkolů. Toto potvrzuje správný směr ve stanovování hlavních úkolů ČÚBP pro daný rok. Na druhé straně nejvyšší průměrný počet závad na prověrku

Počty prověrek a šetření z údajů IBP v roce 2002

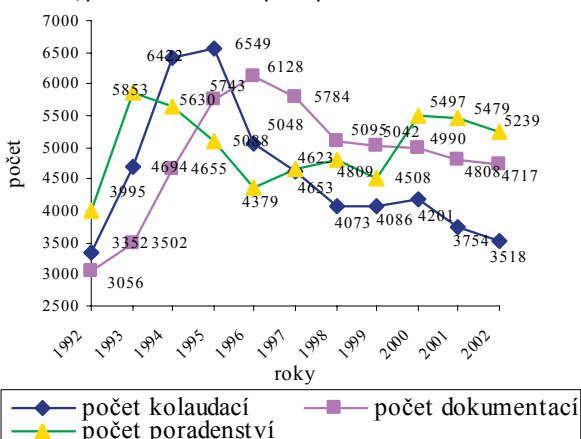
Druh úkolů	3.00	4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	Celkem
Úkoly ČÚBP	779	1158	606	451	684	1296	1555	3300	9829
Úkoly IBP plánované	435	747	449	509	352	611	416	855	4374
Úkoly IBP operativní (šetření)	72	66	39	65	91	89	132	261	815
Úkoly IBP operativní (ostatní*)	479	53	100	116	299	110	187	43	1387
Celkem	1765	2024	1194	1141	1426	2106	2290	4459	16 405

Poznámky: * počty prověrek a šetření v řádku „úkoly IBP operativní (šetření)“ je údaj včetně evidence šetření podání, - ostatní úkoly jsou dle číselníku úkolů 02.1.79 a 02.1.84 až 92.

Počty prověrek z úkolů ČÚBP a plánovaných úkolů IBP

Vývoj počtu účasti při povolování a kolaudacích staveb, počtu dokumentací a počtu poradenství

byl zjištěn u ostatních úkolů, oproti tomu nejnižší počet závad na prověrku byl u úkolů ČÚBP. Rozdělení závad do skupin především ovlivňuje zaměření úkolů v daném roce, ale obecně nám dokládá, že nejvíce závad je již několik let zjišťováno v řízení bezpečnosti práce v organizacích a podnicích. Druhou nejvíce zastoupenou skupinou, která se podílí na nejvyšším počtu zjištěných závad, jsou výrobní a provozní budovy. Z rozboru nejčastěji porušovaných právních předpisů jednoznačně největší počet vykazuje porušování ustanovení zákoníku práce a na druhé straně vyhlášky ČÚBP č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V roce 2002 bylo přistoupeno k sankčnímu oprávnění v těch případech, kde docházelo k opakovanému porušování právních předpisů, nebo byla hrubě porušovaná bezpečnost práce zaměstnanců, případně sami zaměstnanci prováděli takové činnosti, že sebe nebo ostatní spolupracovníky

ohrožovali na zdraví. V uplynulém roce došlo k nárůstu počtu udělených pokut organizacím a podnikajícím fyzickým osobám na 473 tj. o 7,3 % více jak v roce 2001, stejně tak výše udělených pokut stoupla o 5,6 % na hodnotu 11,45 milionů Kč. Nejvyšší udělená pokuta organizacím v uplynulém roce byla 250 tisíc Kč. U podnikajících fyzických osob byla nejvyšší udělená pokuta 80 tisíc Kč. Celková výše udělených pokut PFO se zvýšila oproti roku 2001 o 30 % na téměř 1,2 milionů Kč. Průměrná výše udělených pokut dosáhla 24 207 Kč. Nemalou úlohu v udělování pokut mají výsledky šetření v souvislosti s pracovními úrazy, které se podílely 55 % na celkovém počtu udělených pokut. V uplynulém roce bylo dále uděleno 28 pokut zaměstnancům v celkové výši 170 500 Kč, což představuje výrazný nárůst oproti roku 2001, kdy byla celková výše pouhých 22 000 Kč.

Základem pro úspěšnou prevenci je v první řadě stanovení hlavních úkolů a v druhé řadě odpovědný výběr subjektů podle objektivně provedené analýzy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a stanovení vhodných nástrojů. Hlavním zdrojem informací je pracovní úrazovost, zjištěné nedostatky z kontrolní činnosti z hlediska oblastí jejich výskytu, činnosti a závažnosti. Dalšími nezbytnými informacemi je zastoupení jednotlivých oborů ekonomických činností, jejich struktura, technologické a strojní vybavení a velikost subjektů vzhledem k podílu jejich úrazovosti. Nemalou úlohu v prevenci hraje odpovědné a profesní vyhledávání rizik a jejich minimalizace na jednotlivých pracovištích. Této oblasti je věnována v poslední době největší pozornost na jedné straně a na druhé právě v této oblasti je nejvyšší počet zjišťovaných závad.

Ing. Michal Ronin,
ředitel odboru 1.40 ČÚBP

14. mezinárodní stavební veletrh
23. 9. – 27. 9. 2003
Pražský veletržní areál Letňany, Praha 9

Doprovodný program k veletrhu
**Bezpečnost a ochrana zdraví
ve stavebnictví**
24. 9. 2003

Bližší informace:
[http://www.bozinfo.cz/kalendar/
franta@vubp-praha.cz](http://www.bozinfo.cz/kalendar/franta@vubp-praha.cz)

tel: 221 015 848

Aktuální nabídka publikací VÚBP

Pracovní stres a zdraví

V různých situacích a podmínkách pracovního života se objevují pracovní stresory, tj. příčiny, které narušují psychickou rovnováhu a vyvolávají stresovou reakci. Publikace podává výčet příčin pracovního stresu, uvádí jeho nejtypičtější příznaky a zároveň je přehledným návodem k tomu, jak stresu čelit. Cena 105 Kč

Kontaktní osoba: Martina Šedivá,
VÚBP NIVOS-BP, Jeruzalémská 9,
116 52 Praha 1,
tel. 221 015 891, fax 224 210 494,
sediva@vubp-praha.cz, www.vubp.cz.

Doma nebo mimo domov?

Moderní komunikační technologie umožňují **zavádění nových forem práce**. Jednou z nich je **práce na dálku** (teleworking). Tento způsob práce umožňuje omezit fyzickou přítomnost na pracovišti a optimalizovat si místo i čas vykonávané práce podle vlastních potřeb.

Práce na dálku se rychleji prosazuje v pružnějších a menších organizacích než ve velkých firmách. Zajímavý údaj přichází z Velké Británie, kde v současné době pracuje doma na počítačích přes 1 milion zaměstnanců. Očekává se, že v r. 2010 bude pracovat doma více než 50 % všech zaměstnanců. Proč?

Výhody režimu práce na dálku se projevují jak u zaměstnavatelů, tak u zaměstnanců. Pro zaměstnavatele jsou nespornými výhodami **vyšší výkonnost zaměstnance** a jeho **menší stres**, a z hlediska nákladů nezanedbatelné úspory na pracovišti.

Zaměstnanci pracující doma nemusejí nikam dojíždět, mají pocit větší volnosti. Firma může snížit počet pracovních míst např. zavedením tzv. „kolujícího“ pracovního místa, kdy pro 100 % zaměstnanců je k dispozici např. pouze třetina fyzických pracovních míst. Zaměstnanci pracovní místo využívají podle stanoveného klíče. Větší část pracovní doby pracují z domova a pouze na část své pracovní doby jsou fyzicky přítomni u právě volného stolu (pracoviště). Předpokládá se, že firmy tímto způsobem organizace práce mohou snížit náklady na pracovní prostory a dosáhnout tak až 45% **růstu produktivity práce**.

Práce na dálku má však kromě výše zmíněných výhod i řadu nevýhod. Jedním z hlavních problémů je narůstající odcizení. Zaměstnanci pracující doma ztrácejí kontakt se spolupracovníky případně i s okolím, protože při silné výkonové motivaci vlastně nikdy z „kanceláře“ neodcházejí. Ani pro zaměstnavatele není tento způsob práce bez problémů. Zaměstnavatel musí přistupovat k pracovníkům na dálku s důvěrou, že skutečně odvedou kvalitní a včasnou práci.

Podívejme se na výsledky průzkumu, který byl v oblasti práce na dálku (teleworking) proveden ve Velké Británii.

- 41 % dnešních zaměstnanců by raději polovinu své pracovní doby pracovalo doma,
- 77 % podniků využívajících teleworking si myslí, že tento způsob práce je produktivnější než tradiční způsob organizace práce,
- i když 60 % zaměstnanců pracujících doma na počítačích prohlašuje, že mají dost prostoru, ve skutečnosti z nich pracuje
 - 30 % v obývacích pokojích
 - 27 % v ložnicích
 - 43 % v jídelnách či kuchyních,
- 33 % zaměstnanců pracujících z domova vyžaduje více komunikace s kolegy,
- 26 % vedoucích má pocit, že doma pracující zaměstnanci musejí být průběžně sledováni,
- 48 % zaměstnanců pracujících z domova konstatuje, že lepší pracovní podmínky doma by jejich práci mimo pracoviště výrazně zkvalitnily.

Je zřejmé, že s rychlým rozvojem informačních a komunikačních technologií bude tento způsob práce stále více využíván i v České republice. S jeho rozšířením však vyvstává

řada otázek, na které bude nutné hledat odpovědi.

Jedná se zejména o oblast pracovně právních vztahů a technického zabezpečení činnosti. Např. podle zákoníku práce je zaměstnavatel odpovědný za bezpečné a zdravé neohrožující pracovní podmínky. Bude to platit i pro „pracoviště“ doma? Za jakých podmínek poskytne zaměstnavatel svému zaměstnanci podporu (technické vybavení, náklady na připojení a provoz internetu, aj.)?

O tom, že se jedná o problémy, které stále více trápí všechny, kteří se zabývají pracovními podmínkami, svědčí podpis rámcové dohody o teleworkingu, platné pro celou EU. Dohoda

teleworking

práce na dálku

mezi zástupci zaměstnavatelů a odborů byla podepsána v červnu minulého roku v Bruselu. Jejím cílem je **regulovat podmínky pro osoby pracující různými způsoby s informačními a komunikačními technologiemi**.

Teleworking je v ní chápán jako práce, která využívá informační a komunikační technologie a je prováděna mimo pracoviště.

Dohoda stanoví, že teleworking jako forma práce by měl být dobrovolný s jasným právem vrátit se do standardních podmínek práce a to jak na žádost pracovníka, tak zaměstnavatele, pokud ovšem v původním popisu práce není pracovní místo definováno jako teleworking. Zaměstnanci pracující v režimu teleworkingu mají mít **stejná zaměstnanecká práva a podmínky** jako jejich spolupracovníci na standardních pracovních místech. Předpokládá se, že **zaměstnavatelé poskytnou technické vybavení a převezmou odpovědnost za ochranu dat**. Zůstávají také odpovědní za bezpečnost a ochranu zdraví těchto pracovníků podle platné legislativy. Dohoda má být monitorována prostřednictvím ad hoc ustanovené skupiny vytvořené zaměstnavateli a odbory, přičemž každé čtyři roky má být vypracována zpráva o procesu její implementace. Zvláštností dohody je především její dobrovolný charakter. Je tak poprvé využita možnost dobrovolnosti stanovené v čl. 139 smlouvy o EU.

Ing. Miloš Paleček, CSc.,
ředitel VÚBP

PROTECT 2003

8. ročník výstavy
Bezpečnost a ochrana při práci
4. 11. – 6. 11. 2003
Výstaviště Černá louka, Ostrava

Doprovodný program k veletrhu
Evropský týden 2003
Prevence a ochrana
před účinky nebezpečných
chemických látek
5. 11. 2003
areál ostravského výstaviště
Černá louka

Bližší informace:

<http://www.osha.mpsv.cz/ew2003/>

[http://www.bozpinfo.cz/kalendar/](http://www.bozpinfo.cz/kalendar/franta@vubp-praha.cz)

franta@vubp-praha.cz

tel: 221 015 848

Program Správná praxe jako součást Evropského týdne 2003 v ČR

Evropský týden organizuje Evropská agentura pro bezpečnost a zdraví při práci v Bilbau ve spolupráci s členskými státy EU. Evropský týden má každý rok specifické zaměření.

Letošní 4. ročník je věnován ochraně před nebezpečnými chemickými látkami a jeho cílem je snížit počet úrazů způsobených nesprávnou manipulací či skladováním s chemickými komponenty a posílit preventivně výchovné aktivity členských států Evropské unie.

Vyvrcholením Evropských týdnů je prezentace výsledků programu Správná praxe, nejúspěšnějších opatření, týkajících se zkušeností podniků a dalších subjektů při prevenci rizik a vytváření pohody v práci a bezpečných pracovišť.

Česká republika jako kandidátská země uskuteční národní program Správná praxe v duchu kritérií a zásad stanovených Evropskou komisí.

Cíle a záměry programu:

- podporovat a prosazovat záměry Evropského týdne
- ověřit model přípravy, uskutečnění a vyhodnocení programu
- rozšiřovat zkušenosti a informace o správné praxi při zavádění efektivnějších praktických řešení ve zvyšování pohody při práci
- informovat o tom, jakých rizik a oblastí se prevence týká a jakým způsobem je možné prevenci dále zdokonalovat
- posilovat šíření zkušeností ověřených praxí vhodnými nástroji v rámci publicity a propagace tzv. správné praxe
- propagovat aktivity a zkušenosti uvnitř podniků
- podporovat výměnu zkušeností mezi podniky.

Účast v programu Správná praxe je dobrovolná. Do programu se může přihlásit každý podnik prostřednictvím místně příslušného Inspektorátu bezpečnosti práce, pokud je stanovené lhůtě zašle dokumentaci, potřebnou k posouzení opatření.

Informace potřebné k uskutečnění programu Správná praxe jsou umístěny na serverech: www.osha.mpsv.cz/ew2003/ nebo www.bozpinfo.cz.

Pokud se rozhodnete zúčastnit programu Správná praxe, seznamte se **včas s jeho propozicemi a včas odešlete požadovanou dokumentaci**.

Hlavní termíny pro rok 2003

27. května 2003 – oficiální vyhlášení programu Správná praxe v ČR

10. října 2003 – uzávěrka přihlášek na místně příslušných inspektorátech bezpečnosti práce

20. října 2003 – vyhodnocování přihlášek

5. listopadu 2003 – slavnostní zakončení Evropského týdne 2003 a předání ocenění nejlepšímu účastníkovi programu Správná praxe

Ing. Miroslav Franta,
VÚBP